

Dane epidemiologiczne- stan uzębienia dzieci i młodzieży

[Stan uzębienia uczniów szkół gimnazjalnych na podstawie Monitoringu Stanu Zdrowia Jamy Ustnej i Jego Uwarunkowań w 2015 roku w województwie mazowieckim.](#)

II. Zdefiniowanie problemu.

1. Opis problemu Wyniki dotychczasowych badań wskazują na alarmująco zły stan zdrowotny uzębienia dzieci w wieku przedszkolnym w Rzeczypospolitej Polskiej. Stan ten różni się znacząco od stanu obserwowanego nie tylko w krajach rozwiniętych ale także w krajach UE wzbudzonych gospodarczo (podlegających podobnie jak Rzeczypospolita Polska transformacji systemowej).

Głównymi problemami zdrowotnymi w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie zdrowia jamy ustnej są:

- wysoka częstość i nasilenie próchnicy wczesnej (choroby atakujące uzębienie dzieci do 3 roku życia). W Rzeczypospolitej Polskiej **ponad 50% dzieci w wieku 3 lat ma zęby z ubytkami próchnicowymi**. Średnio u dziecka w tym wieku objęte próchnicą są około 3 zęby,
- nie podejmowanie badań kontrolnych uzębienia mlecznego oraz zapobiegania i leczenia zachowawczego próchnicy u dzieci w wieku przedszkolnym (dzieci z uzębieniem mlecznym). Z badań ankietowych wynika, że **ponad 60% matek dzieci w wieku 3 lat nie było z dzieckiem u stomatologa**. U dziecka w wieku 5 lat **stwierdza się średnio około 5 zębów z nieleczonymi ubytkami próchnicowymi, a odsetek dzieci w wieku 5 lat bez próchnicy nie przekracza 20%**. Warto w tym miejscu wspomnieć, że cel zdrowiaWHO na XXI wiek, proponowany do realizacji do 2020 r. zakłada, że we wszystkich krajach europejskich odsetek dzieci 6-letnich bez próchnicy sięgnie 80%. Cel ten zaakceptowały wszystkie liczące się organizacje i instytucje zajmujące się problematyką zdrowia publicznego jamy ustnej, takie jak: Międzynarodowe Towarzystwo Badań Stomatologicznych (IADR), Międzynarodowa Federacja Stomatologów (FDI), Europejska Federacja Wydziałów Stomatologii Uniwersytetów Medycznych (ADEE), Rada Głównych

Stomatologów Krajów Europejskich (CECDO), Międzynarodowe Towarzystwo Stomatologii Dziecięcej (IAPD), Europejskie Towarzystwo Zdrowia Publicznego Jamy Ustnej (EADPH),

- usuwanie zębów stałych z powodu próchnicy u dzieci w wieku szkolnym co może być wynikiem niepodejmowania stomatologicznych badań kontrolnych, zaniedbań profilaktycznych i wreszcie nieskuteczności leczenia zachowawczego próchnicy i jej następstw. W Rzeczypospolitej Polskiej odsetek uczniów szkół podstawowych w wieku 12 lat z co najmniej 1 zębem stałym usuniętym z powodu próchnicy sięga 1,72%, a u młodzieży w wieku 18 lat – 8,835%,
- wysoki i gwałtownie rosnący między 35–44 a 65–74 rokiem życia odsetek osób dorosłych z bezzębiem, gwałtownie malejąca w tym okresie życia średnia liczba zachowanych zębów naturalnych u osoby oraz masowe występowanie chorób przyzębia (w 2013 r. tylko u około 5% badanych nie stwierdzono nieprawidłowości ze strony przyzębia).

Niepokojąco również rośnie liczba osób z nowotworami jamy ustnej, które to stanowią 27 % nowotworów występujących w obrębie głowy i szyi.

2. Przyczyna istnienia problemu

Główną przyczyną przedstawionych wyżej problemów zdrowotnych może być powszechnie niska świadomość zdrowotna społeczeństwa (szczególnie wśród rodziców lub opiekunów dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci i młodzieży). W Rzeczypospolitej Polskiej nikt nie prowadzi przekrojowych badań epidemiologicznych dotyczących całej populacji. Badania Ministerstwa Zdrowia są jedynymi, na których mogą oprzeć się organizatorzy ochrony zdrowia i które m. in. służą do oceny funkcjonującego systemu opieki zdrowotnej oraz wskazania kierunków jego usprawnień.

3. Waga problemu dla społeczeństwa

Konieczna jest kontynuacja programu monitorowania stanu zdrowia jamy ustnej populacji polskiej. Prowadzone w ramach tego programu pogłębione badania epidemiologiczne i socjomedyczne pozwolą na dokonywanie okresowych ocen skuteczności polskiego systemu 9 opieki stomatologicznej, wskazanie kierunku prowadzenia programów edukacyjnych i profilaktycznych o wysokiej skuteczności oraz wdrożenie programu edukacyjnego o podstawowym znaczeniu dla poprawy stanu zdrowia ludności kraju

